

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ІМ. М.І. ПИРОГОВА

Кафедра філософії та суспільних наук

**ФІЛОСОФІЯ
В СУЧАСНОМУ НАУКОВОМУ
ТА
СОЦІАЛЬНО - ПОЛІТИЧНОМУ
ДИСКУРСАХ**

МАТЕРІАЛИ ДОПОВІДЕЙ ТА ВИСТУПІВ

**ІV-ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО - ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

16-17 листопада 2023 року

ВІННИЦЯ 2024

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

**Голова Вченої ради ЗВО, доктор медичних наук, професор,
завідувач кафедри ендоскопічної та серцево-судинної хірургії
Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова
Петрушенко Вікторія Вікторівна**

ЗАСТУПНИК ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА

**Професор ЗВО кафедри філософії та суспільних наук
Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова,
доктор філософських наук, професор,
академік НАН ВО України
Вергелес Костянтин Миколайович**

Редакційна колегія:

Харьковченко Євген Анатолійович доктор філософських наук, професор, завідувач ЗВО кафедри релігієзнавства філософського факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Куліш Павло Лаврентійович кандидат філософських наук, доцент, доцент ЗВО кафедри філософії та суспільних наук Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова (ВІДПОВІДАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР)

Мельник Віктор Мирославович, кандидат політичних, наук науковий співробітник філософського факультету, асистент ЗВО кафедри політології філософського факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Філософія в сучасному науковому та соціально-політичному дискурсах. Матеріали доповідей та виступів IV всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю 16-17 листопада 2023 року. Вінниця : ТВОРИ, 2024. – 204 с.

ISBN 978-617-95332-6-6

Збірник містить матеріали доповідей та виступів учасників IV всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «**Філософія в сучасному науковому та соціально-політичному дискурсах**», яка відбулась у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова 16-17 листопада 2023 року з нагоди святкування Міжнародного дня філософії. У поданих матеріалах висвітлюється широке коло актуальних проблем розвитку філософських дисциплін від минулих часів до сучасних. Збірник адресовано науковцям, вищої та середньої освіти, аспірантам, магістрантам, пошукувачам, студентам та всім хто цікавиться філософією й гуманітарними дисциплінами.

Матеріали подані в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, власних імен, посилань, грамотність, літературний стиль та інших відомостей. Редколегія залишає за собою право скорочувати та редагувати подані матеріали. Рукописи не повертаються. Організатори конференції та члени редколегії не завжди поділяють думки учасників (авторів).

Рекомендовано до друку Вченою радою Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова протокол № 7 від 28.12. 2023 р.

УДК: 1(091):004.83

ISBN 978-617-95332-6-6

Школьнікова Т. Ю.,

к.іст.н., доцент,

доцент кафедри філософії та суспільних наук

Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова

м. Вінниця, Україна

ПОНЯТТЯ ТА ПРОБЛЕМИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ КУЛЬТУРИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У ВИЩІЙ ОСВІТІ

Процес модернізації у вищій освіті забезпечує впровадження різноманітних змін з метою адаптації до сучасних викликів і вдосконалення якості освіти. Цей процес може охоплювати різні аспекти, включаючи педагогічні методи, технологічні інновації, організаційні структури та адміністративні процеси. Широкого розповсюдження набуває успішний міжнародний досвід підтримки принципів академічної доброчесності та її імплементації в освітній процес.

Імплементация (з лат. Implement – реалізовувати) – це процес реалізації та здійснення певних концепцій, планів, норм та законів визначених державою. Імплементация академічної доброчесності – це сукупність етично-правових заходів, щодо реалізації міжнародних принципів академічної доброчесності в галузі сучасної освіти та науки. Може здійснюватися державою індивідуально або організовано в рамках міжнародних норм, правил та законів. Необхідно зауважити, що імплементація культури академічної доброчесності як процес виконання державою міжнародно-правових норм, відбувається не лише на стадії формування нормативних документів, а й на стадії їх виконання [2, с. 459]. З метою реалізації рекомендацій Міністерства освіти та науки України потрібно дотримуватись базових принципів Кодексу честі навчального закладу, проводити навчальні семінари та тренінги, впроваджувати антиплагіатні засоби, систему заохочень та санкцій, організувати Академічні Комітети, до яких активно залучати студентських представників.

Згідно з Законом України № 2145-VIII від 05.09.2017 «Про освіту», ст. 42 «Академічна доброчесність» [3] розкриває поняття та правила дотримання академічної доброчесності, якими мають керуватись під час навчання, викладання та впровадження наукової, або творчої діяльності. Дотримання академічної доброчесності передбачається усіма учасниками

освітнього процесу, але імплементація культури академічної доброчесності може стикатися з різними проблемами, особливо у вищих навчальних закладах. Наведемо деякі з основних проблем:

1. Спокуса копіювати, або плагіат. Через брак часу чи небажання працювати самостійно, студенти можуть копіювати або списувати роботи інших науковців без належного дозволу, що порушує фундаментальні засади академічної доброчесності.

2. Недостатні знання про правила цитування та плагіату. Студенти можуть не бути належно освіченими щодо того, як правильно цитувати джерела і як уникати плагіату. Важливо забезпечувати вивчення культури академічної доброчесності на всіх навчальних рівнях, формувати науково-культурну свідомість та відповідальність за порушення.

3. Псевдодоброчесність. Деякі студенти можуть намагатися обходити правила, видаючи роботу за свою, яка фактично була зроблена іншими. Наприклад, вони можуть наймати інших осіб для написання своїх робіт.

4. Недостатня свідомість про наслідки порушень. Студенти можуть не розуміти серйозних наслідків порушення правил академічної доброчесності, таких як, виключення з навчального закладу, догана із занесенням до особової справи порушника, відсторонення від занять, втрата академічної репутації та ін.

5. Культурний контекст. Різні культури можуть мати різні системи цінностей, які пропонуються. Можуть існувати різні уявлення про роль освіти, часто визначаючи, які підходи до навчання вважаються ефективними чи навпаки неприпустимими. Культурний контекст розуміє те, які цінності, переконання, традиції та соціокультурні чинники формують середовище, в якому відбувається академічна діяльність. У деяких культурах можуть існувати відмінності і в розумінні академічної доброчесності, особливо це стосується іноземних студентів вищих навчальних закладів, тому культурний контекст впливає на сприйняття та реалізацію академічної доброчесності.

6. Тиск на успіх і конкуренція. Високий тиск на рейтинговий успіх та конкуренцію серед студентів в навчальному середовищі примушують ризикувати, порушуючи правила для досягнення кращих результатів.

7. Відсутність ефективного контролю і прозорості. Недостатній контроль та недостатня прозорість у процесі навчання можуть сприяти порушенням академічної доброчесності.

8. Суб'єктивізм і формалізм в освіті. Іноді, у перевірці робіт та оцінюванні знань студентів, структури навчальних закладів або викладачі можуть не надавати належного значення академічній доброчесності та навіть несвідомо сприяти порушенням. Це можна подолати, виставляючи

оцінку лише за наявний на даний момент рівень знань, умінь та практичних навичок, не зважаючи на попередні успіхи або навпаки невдачі.

Варто звернути увагу на результати проекту «Вплив політик боротьби з плагіатом у вищій освіті Європи» (2010-2013 рр.), за яким було проаналізовано ряд систем та методів боротьби з плагіатом у 27 країнах-членах Європейського Союзу [1, с. 214]. За результатами роботи були створені окремо для кожної країни рекомендації, щодо покращення культури академічної доброчесності.

Отже, для успішної імплементації культури академічної доброчесності у вищій освіті, важливо впроваджувати ефективні механізми запобігання порушень, надавати студентам належні знання і підтримку щодо правил академічної чесності, а також створювати атмосферу відкритості та довіри в учбовому середовищі. Послідовно формувати навички культури академічної доброчесності, робити опору на активне навчання шляхом взаємодії студентів з викладачами. У сучасному світі відкритих знань Open Access та Open Science впровадження академічної доброчесності в університетську спільноту є ключовим завданням для забезпечення інтеграції освітнього процесу та розвитку високих стандартів етики.

Література:

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. Політики»; за заг. Ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. – К. : Таксон, 2016. – С. 214. – 234 с.
2. К. О. Савчук. Імплементація // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. – К. : Наукова думка, 2005. – Т. 3 : Е – Й. – С. 459. – 672 с.
3. Про освіту : Закону України № 2145-VIII від 05.09.2017 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>